

**DYREKTOR GENERALNY
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**
Monika Bronkau - Ługowska

BDG-093-3/09/JO

Warszawa, dn. 3 lipca 2009 r.

Pan
Jarosław Krüger
Dyrektor
Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
w miejscu

Szanowny Panie Dyrektorze,

Na podstawie zarządzenia nr 6/2009 Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie postępowania kontrolnego, w dniach od 16 czerwca 2009 r. do 19 czerwca 2009 r. w Delegaturze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu, przy ulicy Zielonej 8, przeprowadzono planową kontrolę wewnętrzną w zakresie zagadnień dotyczących legalności i rzetelności prowadzenia postępowań administracyjnych oraz spraw i czynności z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2008 r. do 31 marca 2009 r.

Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 25 czerwca 2009 r. przez Pana Jarosława Krügera – Dyrektora Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

W związku z ustaleniami dokonanymi w toku kontroli, stosownie do § 34 zarządzenia nr 6/2009 Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie postępowania kontrolnego przekazuję niniejsze:

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Uprzejmie informuję, że wynik kontroli jest pozytywny z drobnymi uchybieniami.

Kontrola miała na celu zbadanie legalności oraz rzetelności prowadzenia postępowań administracyjnych oraz spraw z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów. W okresie objętym kontrolą, na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.), wszczęto 94 postępowania wyjaśniające (symbol 400) mające na celu wstępne ustalenie czy sprawa ma charakter antymonopolowy i 11 postępowań antymonopolowych (symbol 410 i 411) oraz 52 postępowań wyjaśniających mających na celu wstępne ustalenie czy doszło do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów (symbol 403) i 35 postępowań w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (symbol 61)¹.

Kontrolą objęto 5 postępowań antymonopolowych (symbol 410 i 411), co stanowi 45% tego rodzaju spraw i nie stwierdzono nieprawidłowości.

Skontrolowano także 10 postępowań w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (symbol 61), co stanowi 28% tego rodzaju spraw. W niecałej połowie skontrolowanych postępowań² zabrakło w ostatniej fazie postępowania administracyjnego – przed wydaniem decyzji, zawiadomienia strony z podaniem przyczyn zwłoki i wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy, co należy uczynić również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu administracji publicznej.³ Przyczyną braku przedłużenia było przekonanie Dyrekcji Delegatury UOKiK w Poznaniu, iż terminem zakończenia postępowania jest moment poinformowania strony o zakończeniu zbierania materiału dowodowego.

W jednym postępowaniu⁴ stwierdzono brak zastosowania art. 10 §1 kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym organ administracji publicznej jest obowiązany zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Mocą postanowienia do niniejszego postępowania został włączony materiał dowodowy z postępowania wyjaśniającego. Przyczyną braku zastosowania art. 10 § 1 k.p.a. było wskazanie przez Dyрекcję

¹ Źródłem informacji o liczbie postępowań jest baza danych Lotus Notes z dnia 3 czerwca 2009 r.

² Postępowania: RPZ-61-4/08/MS, RPZ-61-8/08/AR, RPZ-61-12/08/JM, RPZ-61-24/08/AR

³ Zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)

⁴ Postępowanie RPZ-61-31/08/KB

Delegatury UOKiK w Poznaniu, iż zobowiązanie się strony do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom skazywałoby, iż nie jest wymagane zawiadomienie strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego na podstawie art. 10 § 1 k.p.a. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami formalnymi zalecam stosowanie art. 36 ust. 1 oraz z ostrożności procesowej stosowanie art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w postępowaniach administracyjnych.

Spośród licznych postępowań wyjaśniających kontroli poddano 24 postępowania (symbol 400 i 403) co stanowi 16% tego rodzaju spraw. W dwóch postępowaniach stwierdzono, iż występuje nieprawidłowa podstawa prawna wszczęcia postępowania wyjaśniającego, zamiast art. 48 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) występuje, w jednym postępowaniu - art. 48 ust. 1 i 2 pkt 3 ww. ustawy, zaś w drugim - art. 48 ust. 1 i 2 pkt 2 ww. ustawy. Dyrekcja Delegatury UOKiK w Poznaniu przyznała, iż błędna podstawa prawna pojawiła się na skutek niezwyfikowania błędu. W związku z powyższym zalecam zwracanie większej uwagi w dobieraniu podstawy prawnej w postępowaniach wyjaśniających.

Kontrola postępowań wyjaśniających jak i postępowań antymonopolowych i postępowań w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów skutkowałą zbiorczą uwagą dotyczącą braku precyzowania ustępu podstawy prawnej (art. 50 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.)) żądania informacji i dokumentów potrzebnych jako materiał dowodowy w postępowaniach administracyjnych. Wezwania z żądaniem nadesłania informacji wysyłane z Delegatury UOKiK w Poznaniu zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 50 ust. 2 ww. ustawy oraz pisane były w charakterze żądania - nie prośby o informacje. Zwrócenie się z prośbą o nadesłanie informacji następuje na podstawie art. 50 ust. 3 ww. ustawy. W związku z powyższym zalecam kierując się zasadą pogłębiania zaufania obywateli do organów Państwa, precyzowanie ustępu przy stosowaniu art. 50 ustawy z dnia 16

lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.).

W wyniku kontroli stwierdzono również, iż w wezwaniach kierowanych na podstawie art. 50 ww. ustawy w pouczeniach o sankcjach wskazywano art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) natomiast zabrakło wskazania art. 108 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy. Zdaniem Dyrekcji Delegatury UOKiK w Poznaniu niewskazanie art. 108 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy nie było błędem skutkującym wadliwością wezwania i powodującym niemożność nałożenia kary pieniężnej na przedsiębiorcę za nieudzielenie informacji, z zastrzeżeniem, iż w przypadku gdyby było konieczne nałożenie kary na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy, na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy to wówczas takie pouczenie byłoby konieczne. Z związku z powyższym, kierując się komentarzem do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2008 r. autorów Konrad Kohutek i Małgorzata Sieradzka⁵, oraz komentarzem do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2009 r. pod redakcją Cezarego Banasińskiego, zalecam rozważenie podawania w wezwaniach do udzielenia informacji i nadesłania dokumentów - w pouczeniu o sankcjach również art. 108 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

Kontroli poddano także sprawy z zakresu niedozwolonych postanowień umownych, egzekucji kar pieniężnych, postępowań administracyjnych o nałożenie kary pieniężnej oraz zawiadomień „antymonopolowych”, do których nie zgłoszono uwag.

W Delegaturze UOKiK w Poznaniu w okresie objętym kontrolą zarejestrowano 211 skarg konsumenckich, czyli podań złożonych w drobnych sprawach konsumenckich, z czego skontrolowano 50 z nich, czyli 23% (symbol użyty w RPZ - 69). Prawie wszystkie skontrolowane sprawy były rozpatrzone w terminie do jednego miesiąca, z wyjątkiem dwóch, w których opóźnienie wynosiło: 22 dni⁶ i 25 dni.⁷ W sprawach tych nieprawidłowo zastosowano symbol klasyfikacyjny 69 z rzeczowego wykazu akt UOKiK, który nie posiada kategorii archiwalnej. Z dniem 1 września 2008 r. (po zmianie Instrukcji Kancelaryjnej) wprowadzono podział na zapytania załatwiane

⁵ Komentarz do art. 50, str. 776 i komentarz do art. 108 str. 1038 i 1039

⁶ Sprawa RPZ-69-40/08/JK

⁷ Sprawa RPZ-69-88/08/MS

bezpośrednio (symbol 690) oraz zapytania przekazane do załatwienia według właściwości (symbol 691). W związku z powyższym zalecam stosowanie od 1 stycznia 2010 r. symbolu klasyfikacyjnego 690 dla spraw załatwianych bezpośrednio oraz symbolu 691 dla spraw przekazanych według właściwości.

Podsumowując powyższe oceny i uwagi zalecam Panu Dyrektorowi podjęcie następujących działań:

- 1) stosowanie art. 36 ust. 1 oraz art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w postępowaniach administracyjnych,
- 2) zwracanie większej uwagi w dobieraniu podstawy prawnej w postępowaniach wyjaśniających,
- 3) kierując się zasadą pogłębiania zaufania obywateli do organów Państwa, precyzowanie ustępu przy stosowaniu art. 50 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.),
- 4) kierując się komentarzem do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2008 r. autorów Konrad Kohutek i Małgorzata Sieradzka⁸, oraz komentarzem do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2009 r. pod redakcją Cezarego Banasińskiego, zalecam rozważenie podawania w wezwaniach do udzielenia informacji i nadesłania dokumentów - w pouczeniu o sankcjach również art. 108 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy,
- 5) stosowanie od 1 stycznia 2010 r. symbolu klasyfikacyjnego 690 dla spraw załatwianych bezpośrednio oraz symbolu 691 dla spraw przekazanych według właściwości.

Oczekuję od Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia *pokontrolnego*, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

2.07.2008
Paweł Osada

Z poważaniem,

⁸ Komentarz do art. 50, str. 776 i komentarz do art. 108 str. 1038 i 1039

DYREKTOR GENERALNY
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Monika Bronkau-Lugowska